

N:o 45.

Ank. till Riksd. Kansli den 22 Mars 1877, kl. 5 e. m.

*Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, angående pension
å allmänna indragningsstaten för Skalden Carl Wilhelm
August Strandbergs enka; Gifven Stockholms Slott den
16 Mars 1877.*

I anledning af en utaf framlidne Filosofie Doktorn, en af de aderton i Svenska Akademien, Carl Wilhelm August Strandbergs enka Brita Christina Aurora Strandberg, född Palm, gjord underdånig ansökning, vill Kongl. Maj:t, under åberopande af hvad till protokollet öfver ecklesiastikärenden för denna dag blifvit i ämnet anfördt, i nåder föreslå Riksdagen att på allmänna indragningsstaten bevilja sökanden en lifstidspension af 800 kronor årligen, att uppbäras från och med månaden näst efter den då mannen afled.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande Utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR.

F. F. Carlson.

*Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms Slott den
16 Mars 1877.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Friherre DE GEER,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena BJÖRNSTJERNA,
Statsråden: LAGERSTRÅLE,
 THYSELIUS,
 CARLSON,
 Friherre ALSTRÖMER,
 WEIDENHIELM,
 LOVÉN,
 Friherre VON OTTER och
 FORSSELL.

18:o.

Föredragande Departements-chefen anförde derefter i underdånighet:

Uti en till Eders Kongl. Maj:t ingifven skrift har framlidne Filosofie Doktor, En af de aderton i Svenska Akademien Carl Wilhelm August Strandbergs enka Brita Christina Aurora Strandberg, född Palm, underdånigst anhållit, det Eders Kongl. Maj:t måtte täckas till Riksdagen aflåta nådig proposition om anvisande af något årligt understöd åt sökanden och hennes oförsörjda barn.

Under erinran härvid, hurusom särskildt i de närmaste grannländerna deras regeringar och representationer skyndat att räcka en hjälpsam hand åt behöfvande anhöriga till män, hvilka under sin lifstid gagnat det allmänna genom ve-

tenskapliga forskningar, vittra eller konstnärliga idrotter, har sökanden, som icke velat uttala något omdöme om den bortgångnes förtjenster om den fosterländska skaldekonsten och det svenska språket, likväl ansett sig kunna till stöd för den underdåniga ansöknings åberopa ej mindre, att det samfund, hvilket har till uppgift bland annat att främja vitterhetens utveckling och uppmuntra dess idkare, vid flere tillfällen fäst en synnerlig uppmärksamhet vid Strandbergs litterära verksamhet, än äfven att många uttalanden från alla delar af landet burit vittnesbörd derom, att denna verksamhet vunnit ett allmänt erkännande. Sålunda hade Svenska Akademien i slutet af 1850-talet såsom bevis på sin aktning tilldelat Strandberg sin skådepenning i guld och år 1861 tillerkänt honom det af konung Carl XIV Johan stiftade pris för litterära förtjenster, hvarefter Akademien det följande året kallade honom att intaga ett ledigt rum bland sina ledamöter. Eders Kongl. Maj:t som år 1859, på samma Akademis tillstyrkande, behagade tilldela Strandberg ett understöd af allmänna medel för att i åtskilliga främmande länder studera nyare vitterhet, täcktes jemväl såsom en förnyad uppmuntran och såsom ett vedermäle af nådigt välbehag förutgå honom en skärskild gratifikation för den af honom författade "Vasasång vid Utmeland" med anledning af den trehundraårsfest, som egnades Gustaf Wasas minne. Då vid 1862 års riksdag enskild motionär hos ridderskapet och adeln väckte förslag om ett årligt anslag af 6,000 kronor till understöd åt vitterhetsidkare, hade motionären uttryckligen afsett, som orden lydte, att bereda Kongl. Maj:t och Rikets Ständer tillfälle att åt en af vårt lands mest framstående och uppburne skalder, öfversättaren af Byrons poetiska skapelser, på samma gång gifva ett erkännande af de förtjenster han under ett sjelfständigt, ofbrutet och sträfsamt arbete, uteslutande i vitterhetens tjänst, inlagt om densamma, och tillika bereda honom utväg att sorgfritt fortsätta sin hedrande verksamhet. Sedan Riksdagen beviljat den ifrågakända anslagssumman, att användas vare sig såsom tillfälliga honorarier åt vittra författare af utmärkt förtjenst och som af ett dylikt understöd kunde vara i behof eller ock, samt företrädesvis, åt yngre, mindre bemedlade vitterhetsidkare med framstående anlag, fick Strandberg derefter under tvänne år af nämnda anslag åtnjuta understöd.

Men oafsedt hvad sålunda kunnat tillfalla honom hade han emellertid till närmare sitt femtionde år, eller under sin kraftfullaste ålder, för sin utkomst varit inskränkt till de små tillgångar dem han kunnat bereda sig på litteraturens föga inbringande fält. Då inkomsterna voro knappa för dagen, kunde han under sådana omständigheter icke för sig och de sina sammanlægga någon besparing. Väl hade han under de senaste elfva åren lyckats vinna en förbättrad ekonomisk ställning, dock utan att hinna derigenom trygga sin familjs framtida underhåll. Vid sitt fränfalle den 5 sistlidne Februari efterlemnade han i sitt bo en behållning af 18,805 kronor 83 öre att fördelas mellan den efterlevande maken och trenne barn, af hvilka en son, som ännu icke fullbordat sina studier vid univer-

sitetet, samt tvenne oförsörjda döttrar. Det bekymmersamma i sökandens ställning ökades derigenom att hon, som snart inginge i sitt sextionde år, sedan flera år tillbaka icke kunde förflytta sig utan tillhjälp af kryckor och dessutom vore nästan helt och hållet beröfvad sin hörsel.

Till den gjorda ansökningen tvekar jag så mycket mindre att tillstyrka nådigt bifall, som jag anser mig böra uppfatta detta bifall såsom en gärd af offentligt erkännande åt en fosterländsk förtjenst. Riksdagen har förut icke sällan hedrat män hvilka genom berömvärdt arbete på vetenskapens område gagnat fäderneslandet, derigenom att den befriat deras efterlevande från ekonomiskt betryck. Mindre ofta har sådant vederfarits dem, som egnat sig åt poesien eller de öfriga sköna konsternas tjenst och hvilkas timliga lott oftast är lika vansklig som deras uppgift är svårlöst, i det att deras ställning i de flesta fall icke medgifver dem att genom besparingar å en ringa och osäker inkomst bereda de sina en sorgfri framtid. Carl Wilhelm August Strandberg har såsom en bland våra yppersta tolkare af främmande diktverk väsentligen riktat den fosterländska litteraturen och han öfvade med lycklig begåfning och uppoffrande hängifvenhet ett sjelfständigt skaldskap, som genom sitt skaplyne och sjelfva sin utvecklingsgång var en återspeglning af det nordiska folklynnets eget väsende. En af hans hymner, "en samfäld och en enkel sång", har gått och skall länge gå "ur svenska hjertans djup".

På grund häraf vågar jag i underdånighet hemställa, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att på allmänna indragningsstaten bevilja Strandbergs enka Brita Christina Aurora Strandberg, född Palm, en listidspension af 800 kronor årligen, att uppbäras från och med månaden näst efter den, då mannen afled.

Häruti förenade sig Stats-Rådets öfrige ledamöter;

Och behagade Hans Maj:t Konungen i nåder gilla och bifalla hvad Stats-Rådet sålunda hemställt samt förordna att i öfverensstämmelse med ett af föredragande Departementschefen nu uppläst förslag, nådig proposition i ämnet skulle till Riksdagen aflätas af innehåll bilagan litt. C. vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Alfred Zimmerman.